

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

829. An, & qualiter beneficia existentiae in diversis Diœcesibus permutari possint.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

competant, respondet n. 103. id fieri dispositione juris, & ea tantisper retineri, donec & illa inter se permutent, ut hic rursus coalescant cum suis primis, seu beneficalibus titulis; siquidem id solum ad hunc finem, & cum hoc onere concedi, ut sine specie simonia permutatio fiat. Quodsi etiam opponas illi, hinc sequi, posse beneficium nullos fructus habens permutari cum alio beneficio fructus habente, compensatis fructibus pecuniâ: Admittit, id fieri posse auctoritate Papæ, non Inferioris; hinc tamen non sequi, quod propriè præbenda vendatur pecuniâ; eò quod supponatur, jam jus proventuum esse à titulo legitimâ auctoritate separatum, factumque temporale, & desiisse propriè esse præbendam, quod per Papam fieri posse, sit indubitatum. Verum, ut vides, hic etiam ex mente Lessii necesse est intervenire auctoritatem & potestatem Papæ, utpote cuius est, separare hac ratione jus fructuum à titulo beneficii. Atque sic adhuc partes sine hac auctoritate, inter se privatâ auctoritate de tali compensatione pacisci, et si intentione separent jus proventuum à titulo ipsò beneficii, sine simonia non posse. Et hinc, ut rectè Chok. loc. cit. n. 4. illum permutandi modum, quo prius nudi tituli permutarentur, dein etiam jura proventuum, periculosum esse, & sapere simoniam palliatam. De cetero tamen, dum beneficia prædia quadam vel possessiones annexas habent, & hæ inæquales sunt, posse prius ipsa beneficia simpliciter & liberè commutari absque ullo pacto compensandi id, in quo unum ab altero superatur, dein dictas pensiones seorsim per se posse permutari; eò quod, cum sint res temporales, tutò datur quid, ac recipiatur, quo compensetur id, quod abundat in altero, tradit Azor p. 2. l. 7. c. 29. q. 17. juxta c. ad quæstiones. de rer. permut.

4. Respondeo ad secundum tertio: Cum dubium non sit, posse Papam separare dictum jus proventuum à titulo, adeoque posse illum inæqualitatem illam pecuniâ, vel alia re temporali, vel maximè autè constitutâ pensione supplere. Chok. loc. cit. nu. 5. Argumento cap. ad quæstiones. de rer. permut. ubi Clemens III. approbat permutacionem duarum Ecclesiarum Parochialium, compensato excessu opulentioris pecuniâ; fieri poterit talis permutatio cum dicta compensatione, etiam partibus de hoc inter se paciscentibus, non secus, ac alia resignatio in favorem reservatâ pensione, si super hoc dein rogetur consensus & Auctoritas Papæ. Verum utrum hoc fieri quoque possit coram Ordinario, & is in hac causa coæquandi fructus beneficiorum permutatorum imponere possit pensionem duraturam ad vitam ejus, cui reservatur, aut aliud temporale quicquam, non convenit inter AA. de pensione ex hac causa imposta. Affirmant Ventrigl. ro. 2. annot. 4. §. 2. n. 31. citans Gonz. gl. 14. n. 38. Gig. de pens. q. 6. nu. 2. Valent. ro. 3. 2. secunda. d. 6. q. 16. p. 3. Cajet. 2. 2. q. 100. 4. 4. Delphin. de jurep. l. 3. q. 18. num. 161. citati à Garc. p. 1. c. 5. n. 344. Chok. loc. cit. n. 14. citato Wamel. ro. 1. conf. 264. n. 1. & alii cum Nav. conf. 3. de simon. nu. 4. Negant Ugolin. de simon. Tab. 1. c. 27. §. 1. n. 3. Corrad. in respons. casuum. q. 42. in addit. pag. 8. Cechus. Philarch. citati à García. n. 345. cum quibus ipse sentire videtur, & ita tener Azor loc. cit. q. 16. & nos tenuimus suprâ, ubi, an & qualiter Episcopus reservare possit pensionem ex hac causa, quæ vide. De cetero hanc inæqualitatem beneficiorum permutandorum compensari potius

posse per constitutionem pensionis, quàm per numerationem pecuniæ præsentis semel intervenientis; vel etiam, quod idem est, per præstationem alterius rei spiritualis, censet Chok. cit. q. 2. n. 16. ex Boëtio Epon. in c. cum olim. de rer. permut. num. 102. eò quod compensatio talis de fructibus & obventionibus ipsius beneficii depromenda, naturam beneficii spiritualem quadatenus retineat, dum vel sic non tam temporale quid pro beneficio pinguiore, quàm spirituale, aut spirituali annexum, saltem dependenter aut consequenter (quale quid est talis pensio) vicissim rependatur. Verum quid de spiritualitate pensionis sentiendum, fuse examinarum est suprâ.

Quæstio 828. An, dum in gratia, qua contulit Papa alicui beneficium, appositum est decretum de dimittendo beneficio præhabito, possit illud permutare, vel etiam in favorem resignare?

Respondeo negativè. Garc. p. 11. c. 5. nu. 58. & ex eo Chok. de permut. p. 3. c. 18. citans pro hoc plures decis. Rotæ. Unde is, cui decretum hujusmodi positum est, neque post, neque ante possessionem secundi poterit resignare conditionaliter, seu ex causa permutacionis, non factâ mentione dicti decreti, aliâs resignatio erit subreptitia, & nulla à principio. Garc. n. 61. Chok. loc. cit. non tamen simoniaca, ut idem ex Farinac. conf. 75. nu. 1. & 17. Multò que igitur minùs poterit resignare permutacionis gratiâ coram Ordinario. Quodsi fecerit, lapsò termino concessò ad dimittendum, vacabit utrumque, seu secundum hoc beneficium, & præhabitu ad dispositionem solius Papæ vi dicti decreti. Garc. n. 62. Chok. loc. cit. Et quamvis interim ad dictum terminum usque valuisse resignatio, seu permutatio facta coram Ordinario, habitâ tamen possessione, & adveniente illo termino dimittendi, irrita censetur. Garc. Chok. l. cit. qui tamen addunt, moriente illo, vel matrimonio contrahente ante adventum dicti termini, non irriturum decretum illud in beneficiis sic vacantibus, nec fore illa reservata, ex quo vacarunt ante adventum illius termini & conditionis, nec irritam censendam resignacionem, seu permutacionem. Vide de his plura suprâ, ubi, an obtento secundo incompatibili prius habitu resignari possit ad favorem.

Quæstio 829. An, & qualiter beneficia existentia in diversis diocesis permutari possint?

1. Respondeo ad primum: Permutari ea posse, ut supponunt AA. Azor. p. 2. l. 7. c. 29. q. 8. Tond. qq. benef. p. 2. c. 4. §. 8. n. 11. Ventrigl. loc. cit. n. 22. Chok. de permut. p. 1. c. 14. Garc. loc. cit. num. 65.

2. Respondeo ad secundum: Requirit ad hanc permutacionem utriusque Episcopi, ad quos aliâs beneficia, seu receptio resignacionis eorundem spectat, consensus & auctoritas. Tond. Azor. Ventrigl. l. cit. Putat autem Chok. loc. cit. ex Gamb. ad c. unic. de rer. permut. in 6. num. 134. rutiussè, Episcopum unius permutare cupientium vices suas alteri committere, ut in instante per ipsum tota expediatur permutatio; quàm ut ex intervallo perficiatur; dum nimirum quisque permutantium resignat in manus sui Episcopi beneficium suum, quod

quod intendit permutare, ut postea collationes utrobique subiequantur; eò quòd hoc posteriore modo minùs legitime videatur fieri permutatio; dum simul, ac collatum est beneficium Caji, & Titius illud recepit & possessionem ejus accepit, vacet illius beneficium, ac sic non possit illud resignare conferendum Cajo, utpote quod jam perdidit. Verùm meritò ait, hoc ipsum displicere Federic. de Senis. de permur. q. 11. num. 19. eò quòd, cum hujusmodi resignationes sint ex causa permutationis, ex alia expediri nequeant. Neque etiam statim per adeptionem beneficij, quod habuit Caju, vacet beneficium, quod habet Titius, maxime si alias cum eo non sit incompatible, possitque collatio ex permutatione fieri diversis temporibus, ut DD. communitur in c. unic. de permur. ver. in 6. Idem expressus dicit Ventrigl. loc. cit. n. 47. his verbis: *Quodsi fuerit adimpleta permutatio ab una parte, & capta possessio beneficij, si ex altera parte sit adimplenda permutatio in aliena, & distante diecesi, poterit primus interim retinere utrumque beneficium, etiam quòd sit incompatible, nec potest per alium impetrari sub pretextu, quòd vacaverit, ex quo adeptus est secundum incompatible. citat pro hoc Rebuff. in pr. tit. reg. de infirm. resign. gl. 4. n. 37. Idem omnino, & paulò fufius tradit Azor p. 2. l. 7. c. 29. q. 28. Illud tamen hic notandum ex eodem Chok, loc. cit. n. 6. & Tond. loc. cit. n. 12. & 13. pro quo citatur Abb. in c. bonz. 2. de postulat. Rebuff. in pr. tit. de rescrip. missis. n. 7. Quodsi alter compermutantium sit alienigena, existetque consuetudo in Provincia seu ditione alterutrius permutantium, vicius ex teris beneficia conferri nequeant, permutationem cum alienigena non subsistere, nisi Principis interveniat indulgentia.*

Questio 830. An accusatus, vel inquisitus de crimine, ratione cuius venit privandus, ante sententiam privationis possit permutare?

Respondet negativè Chok, de permur. p. 1. c. 32. nu. 3. hisce verbis: *Conferimus, non subsistere ejusmodi permutationem, & si facta sit, posse de eo beneficium provideri illi, qui in eventum privationis beneficium impetravit. citat pro hac sententia Boëcium. decis. 205. num. 6. Staphil. de lit. grat. rubric. de var. mod. vac. Rebuff. in pr. tit. de infirm. resign. gl. 12. nu. 10. Zerol. in pr. Ep. p. 2. v. renunciatio. Quinimò ait n. 4. per viam attentatorum revocandam ejusmodi permutationem. pro quo citat Laucellot. de attent. p. 1. c. 3. n. 19. malè autem citat pro hoc postremo decisionem Rotæ, in qua dicitur: *Si lite pendente super beneficio reus & possessor transferat beneficium in alium, permutando, vel alio modo, hujusmodi permutatio revocabitur per modum attentati &c.* quia valde diversa sunt: permutatio facta lite pendente super beneficio ipso: in quo casu utique attentat permutans litigiosum: & permutatio facta pendente accusatione, vel inquisitionis iudicio super crimine commisso: in quo casu non attentat, sed utitur iure suo talis criminofus permutans. Unde oppositam sententiam secuti sumus, & fusè firmavimus supra, ubi, qualiter talis resignare valeat. respons. 2. qua vide.*

Questio 831. An privatus ipso iure ob crimen, vel etiam ob affectuionem & possessionem quaesitam secundum incompatibilis ante sententiam declaratoriam permutari possit?

Responsum est ad utrumque negativè contra Caltrop. supra, ubi, an talis resignare possit. Idem ibid. quest. seq. in fine negatum de eo, qui privatus est beneficio per sententiam hominis, nempe quòd, etsi ea executioni data non sit, permutare tamen nequeat, etsi fortè in certo casu resignare adhuc possit in favorem.

Questio 832. An prohibitus de novo acquirere prohibetur permutare, & sic in vim permutationis acquirere aliud?

Respondet negativè Gonz. gl. 14. nu. 55. citans Franc. in c. 1. de excessi. Prelator. in 6. n. 2. Tiracquell. de utroque retractu. §. 31. gl. 1. n. 28. Molin. de primogen. Hispan. l. 4. c. 5. n. 47.

Questio 833. An permutare possit beneficium, qui illud accepit animo dimittendi?

Respondet negativè Chok, de permur. p. 3. c. 39. fundans hanc responsionem in Constitutione Pauli 4. qua sit ejus 33. & incipit: *Inter ceteras, quæ expressè sub pœna excommunicationis lata, & Pape reservata, nec non privationis omnium ac singulorum beneficiorum, & inhabilitatis ad illa & alia imposterum obtinenda, eo ipso sine ulla alia declaratione incurtenda prohibet, ne quis acciperet beneficium Ecclesiasticum, sine intentione determinata illa retinendi. Ex qua Constitutione ait, apparere, permutationem in præsentem esse illicitam; tunc quia collatio beneficij facta excommunicato, etiam occulto, non tenet; tum quia dicta Constitutio declaret, taliter acceptantes beneficia incapaces esse ad alia obtinenda, adeoque tutum non videri consilium Nav. 16. de Cleric. non resid. quo scribit, licere acceptare beneficium, donec illi renunciaret cum legitima auctoritate Superioris ad permutandum illud cum alio, vel ad relinquendum, reservatà sibi aliquà pensione. Adidit tamen Chok, in sine cit. cap. eum, qui, ut permutaret beneficium cum alio, eo sine erigit de novo auctoritate Episcopi beneficium, & facit sibi illud conferri animo illud postmodum permutandi, non comprehendi in dicta Constitutione; eò quòd in ea agatur solum de acquisitione beneficiorum jam erectorum; quia hæc, cum jam sint sub potestate Pape, non vult conferre iis, qui animum non habent ea retinendi, citat pro hoc Filiuc. tr. 4. c. 5. n. 46. & 47. quam tamen permutationem beneficij sic noviter erecti, si tenuius sit quam illud, cum quo permutandum, laborare præsumptione fraudis, diximus paulò supra ex Card. de Luca de benef. d. 40. nu. 5. Verumtamen, quid in hoc puncto recipiendi beneficium cum animo dimittendi, vel etiam permutandi, & qualiter dicta Constitutio Pauli 4. intelligenda, dictum est fusè supra, ubi, an possessor exigui temporis resignare possit.*

Questio 834. An dispensatus ad unum beneficium, possit illud cum alio simili permutare?

Respondeo negativè: Cum enim dispensatio sit odiosa, & hinc non trahenda ad alia præter concessa